

Teollisuuden ja kaupan varastotilasto

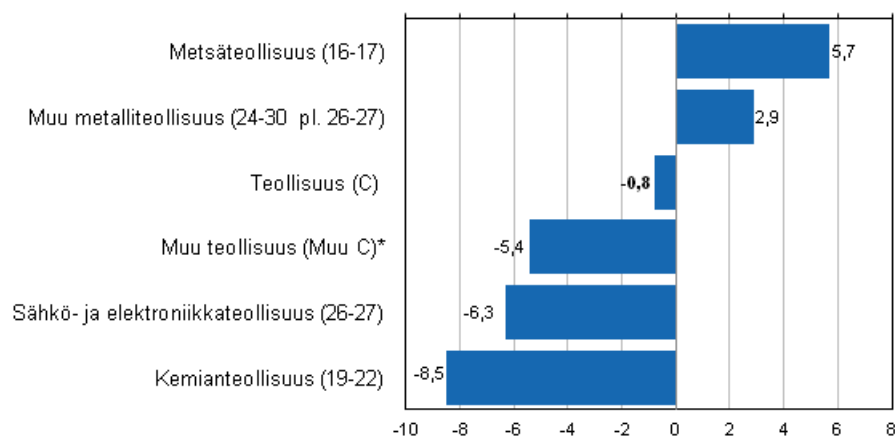
2013, 4. neljännes

Varastojen arvo laski teollisuudessa ja nousi kaupan toimialalla vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä vuoden takaisesta

Teollisuuden varastojen arvo oli Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä 0,8 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Sen sijaan kaupan toimialalla varastojen arvo nousi joulukuun lopussa 7,1 prosenttia vuoden takaisesta.

Teollisuudessa varastojen arvo laski eniten kemianteollisuudessa, 8,5 prosenttia. Sähkö- ja elektroniikkateollisuudessa varastojen arvo väheni 6,3 prosenttia vuoden 2012 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Sen sijaan metsäteollisuuden varastojen arvo kasvoi 5,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Teollisuuden varastojen arvon muutos IV/2012–IV/2013, %, (TOL 2008)

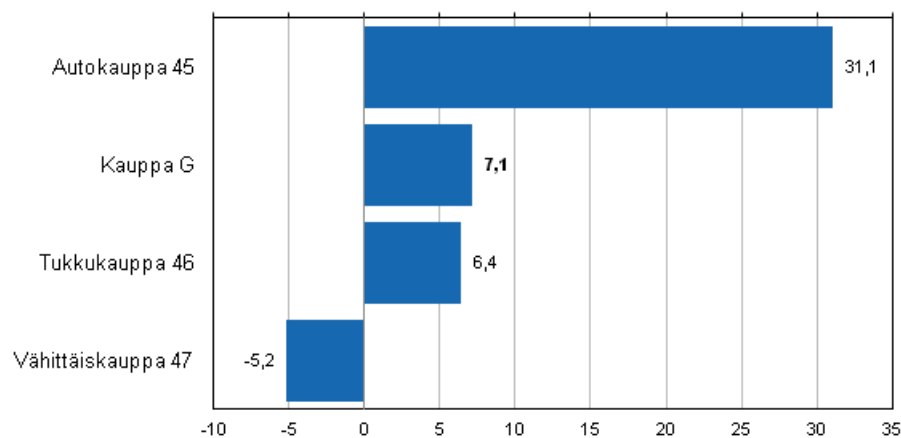

Lähde: Tilastokeskus

*Muu teollisuus (Muu C) on tehdasteollisuus (C) pl. metsäteollisuus (16–17), kemianteollisuus (19–22) ja metalliteollisuus (24–30)

Kaupan toimialoista varastojen arvo nousi eniten autokaupassa, 31,1 prosenttia ja tukkukaupassakin 6,4 prosenttia. Vähittäiskaupan toimialalla varastojen arvo puolestaan laski 5,2 prosenttia vuoden 2012 viimeiseen neljännekseen verrattuna.

Kaupan varastojen arvon muutos IV/2012–IV/2013, %, (TOL 2008)

Lähde: Tilastokeskus

Teollisuuden varastojen arvo laski neljännellä vuosineljänneksellä 5,8 prosenttia, kun vertailuajankohtana käytettiin edellistä neljänestä. Varastojen arvo laski kaikilla päätoimialoilla. Varastojen arvo laski eniten kemianteollisuudessa, 8,1 prosenttia. Muun teollisuuden toimialalla varastot vähenivät 8 prosenttia vuoden kolmanteen neljännekseen verrattuna.

Koko kaupan toimialan varastojen arvo nousi 6,6 prosenttia edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Varastojen arvo kasvoi autokaupan toimialalla, 11,5 prosenttia sekä tukkukaupan toimialalla, 9,1 prosenttia. Vähittäiskaupassa varastojen arvo jäi joulukuussa lähes samalle tasolle kuin syyskuussa muutoksen oltua -0,5 prosenttia.

Varastotiedot painotetaan käyttäen liikevaihtotietoja. Vuoden 2013 alussa liikevaihtopainot on vaihdettu vuoden 2011 painoiksi. Vuoden 2012 osalta on käytetty vuoden 2010 painoja. Tämä voi vaikuttaa tietojen vertailtavuuteen.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Teollisuuden varastotilaston vuosimuutokset varastotyypeittäin vuonna 2013.....	4
Liitetaulukko 2. Teollisuuden varastotilaston muutokset edelliseen neljännekseen varastotyypeittäin vuonna 2013.	4

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Teollisuuden varastojen arvon kehitys III/2013–IV/2013.....	6
Liitekuvio 2. Kaupan varastojen arvon kehitys III/2013–IV/2013.....	6
Liitekuvio 3. Kaupan varastojen arvon kehitys I/2005–IV/2013.....	7
Laatuseloste: Teollisuuden ja kaupan varastotilasto.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Teollisuuden varastotilaston vuosimuutokset varastotyypeittäin vuonna 2013

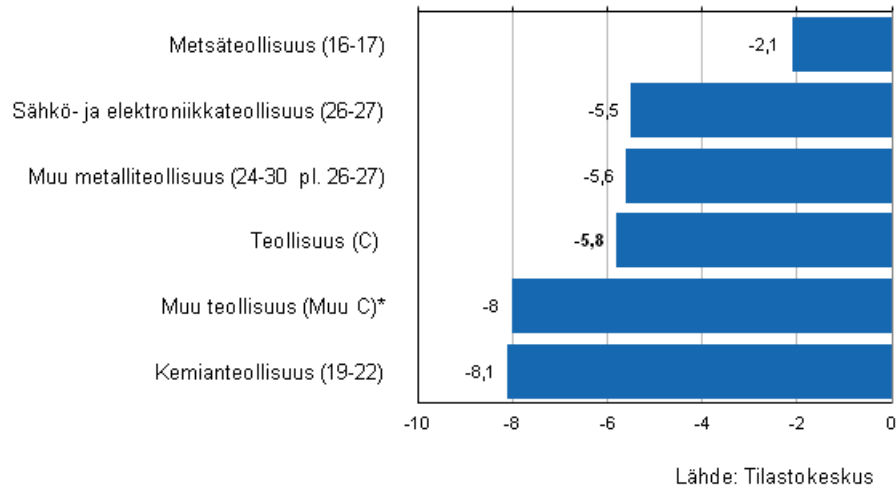
Vuosimuutos-%		Aineet ja tarvikkeet	Keskeneräiset työt	Valmisteet	Kauppatavarat	Yhteensä
1. Neljännes	C Teollisuus	-3,4	-5,6	-6,9	-0,1	-5,1
	16-17 Metsäteollisuus	-0,5	-2,2	14,5	-31,4	6,5
	19-22 Kemianteollisuus	-3,6	4,3	-24,9	-3,5	-15,0
	26-27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-28,1	-20,9	-11,9	44,2	-19,1
	Muu metalliteollisuus	0,7	-5,2	-4,1	-5,0	-3,3
	Muu teollisuus	-0,9	1,9	1,3	6,6	0,9
2. Neljännes	C Teollisuus	-3,0	-1,0	-5,8	5,8	-3,1
	16-17 Metsäteollisuus	-0,1	-0,7	10,7	-11,7	5,4
	19-22 Kemianteollisuus	-2,4	-2,8	-24,4	11,1	-13,7
	26-27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-20,7	-40,2	-9,7	55,8	-20,8
	Muu metalliteollisuus	-0,3	3,9	-1,2	-1,4	1,8
	Muu teollisuus	-3,5	-3,7	4,0	3,6	0,0
3. Neljännes	C Teollisuus	0,1	1,4	-7,6	7,5	-1,9
	16-17 Metsäteollisuus	5,8	-2,5	5,9	63,2	5,7
	19-22 Kemianteollisuus	5,0	-3,3	-17,7	9,0	-7,5
	26-27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-16,3	14,6	-14,7	54,3	-10,3
	Muu metalliteollisuus	0,1	0,1	-7,7	0,4	-1,0
	Muu teollisuus	-3,5	12,3	-1,3	6,2	0,1
4. Neljännes	C Teollisuus	0,2	3,2	-5,2	0,4	-0,8
	16-17 Metsäteollisuus	13,1	5,7	-0,2	56,8	5,7
	19-22 Kemianteollisuus	-1,6	1,2	-14,2	-9,3	-8,5
	26-27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-4,9	-1,2	-11,4	61,1	-6,3
	Muu metalliteollisuus	-0,9	3,5	9,2	5,0	2,9
	Muu teollisuus	-6,3	2,9	-7,8	-0,6	-5,4

Liitetaulukko 2. Teollisuuden varastotilaston muutokset edelliseen neljännekseen varastotyypeittäin vuonna 2013

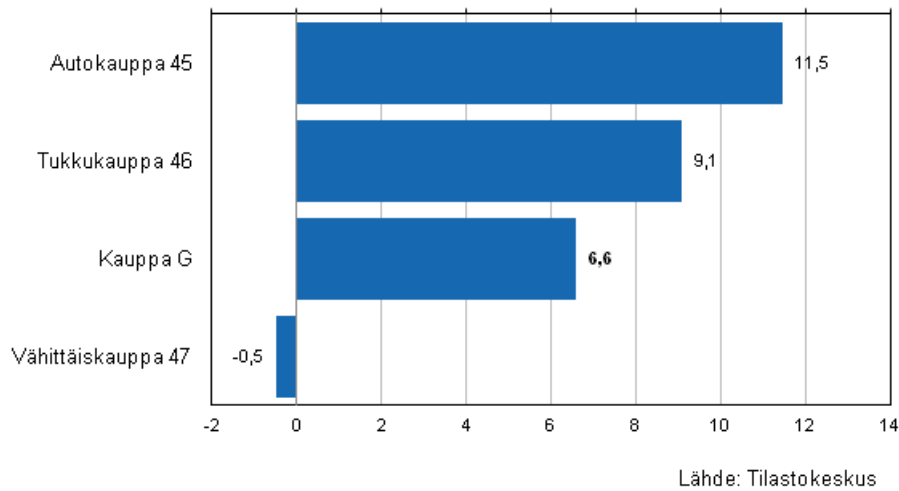
Muutos-% ed. neljännekseen		Aineet ja tarvikkeet	Keskeneräiset työt	Valmisteet	Kauppatavarat	Yhteensä muutos
1. Neljännes	C Teollisuus	4,7	7,6	0,6	-1,8	3,9
	16-17 Metsäteollisuus	18,3	9,4	7,8	-13,6	12,1
	19-22 Kemianteollisuus	-0,2	-1,9	-10,8	-14,4	-6,8
	26-27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	1,0	23,9	-2,2	-0,2	3,4
	Muu metalliteollisuus	2,7	7,1	8,6	1,6	5,8
	Muu teollisuus	2,9	5,2	3,1	12,9	4,0
2. Neljännes	C Teollisuus	-2,9	2,2	-0,6	3,0	-0,5
	16-17 Metsäteollisuus	-10,2	3,6	-0,5	19,9	-4,5
	19-22 Kemianteollisuus	-8,3	-2,5	-4,4	8,3	-5,0
	26-27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	1,3	-3,4	1,8	3,8	0,6
	Muu metalliteollisuus	1,7	2,7	-1,5	1,1	1,7
	Muu teollisuus	-0,6	2,8	4,0	-1,7	1,6
3. Neljännes	C Teollisuus	3,1	2,1	0,5	1,5	1,9
	16-17 Metsäteollisuus	2,8	-6,5	-0,3	43,1	0,8
	19-22 Kemianteollisuus	16,6	6,3	12,3	-3,4	12,4
	26-27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-1,3	-11,8	-4,2	3,3	-4,7
	Muu metalliteollisuus	0,7	2,0	-1,0	3,8	1,2
	Muu teollisuus	-3,6	18,1	-8,9	3,2	-2,7
4. Neljännes	C Teollisuus	-4,4	-8,2	-5,7	-2,2	-5,8
	16-17 Metsäteollisuus	3,5	-0,4	-6,6	5,7	-2,1
	19-22 Kemianteollisuus	-7,8	-0,5	-10,4	1,3	-8,1
	26-27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-5,8	-6,4	-7,0	50,6	-5,5
	Muu metalliteollisuus	-5,7	-7,8	3,1	-1,5	-5,6
	Muu teollisuus	-5,0	-19,4	-5,7	-13,2	-8,0

Liitekuviot

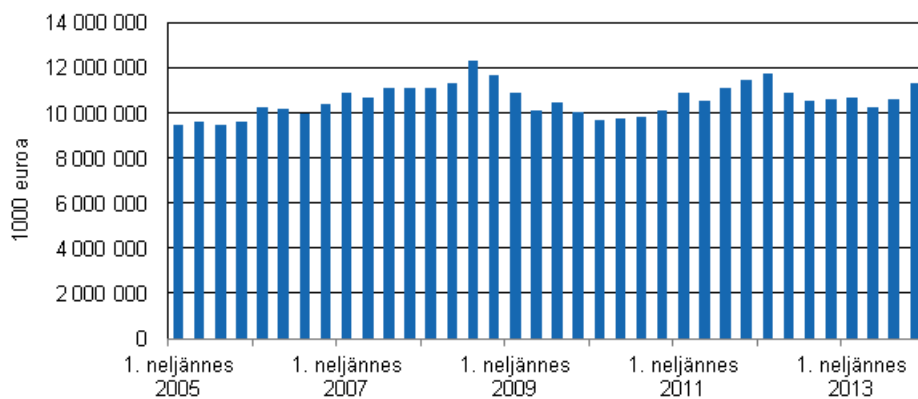
Liitekuvio 1. Teollisuuden varastojen arvon kehitys III/2013–IV/2013

Liitekuvio 2. Kaupan varastojen arvon kehitys III/2013–IV/2013

Liitekuvio 3. Kaupan varastojen arvon kehitys I/2005–IV/2013

Lähde: Tilastokeskus

Laatuseloste: Teollisuuden ja kaupan varastotilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Teollisuuden ja kaupan varastotilasto on neljännesvuosittainen harkinnanvaraiseen otokseen perustuva tilasto. Tilastolla kuvataan teollisuuden ja kaupan toimialalla toimivien yritysten varastojen käypähintaista arvoa varastotyyppin ja toimialan mukaisella jaottelulla. Tilaston ensisijainen käyttäjä on Tilastokeskuksen Kansantalouden tilinpito, joka käyttää tietoja varastojen neljännesvuosittaisista muutoksista nettoluotonannon laskennassa.

Otokseen kuuluville yrityksille lähetetään neljännesvuosittain vastauspyyntö sähköiseen tiedonantopalveluun, jonka kautta tiedustellaan varastojen arvotietoa kyseisen vuosineljänneksen lopussa (31.3, 30.6, 30.9, ja 31.12). Varaston käsite koskee kaikkia niitä tavaroita, jotka yrityksen kirjapidon mukaan luetaan vaihto-omaisuudeksi. Kirjanpitolain 1336/1997 luvun 4 momentin 4 mukaan vaihto-omaisuutta ovat sellaisenaan tai jalostettuna luovutettavaksi tai kulutettavaksi tarkoitetut hyödykkeet. Varastojen arvot tiedustellaan varastotyypeittäin: Aineet ja tarvikkeet, poltto- ja voiteluaineet, keskeneräiset työt, valmistheet ja kauppatavarat. Tilaston laadinnan yhteydessä aineiden ja tarvikkeiden sekä poltto- ja voiteluaineiden arvot yhdistetään. Kaupan toimialalla toimivien yritysten varastotietoja ei julkaista tavaratyypeittäin, koska kauppatavarat tavaratyyppi kattaa pääosin yli 90 prosenttia yritysten ilmoittamasta kokonaisvaraston arvosta.

Teollisuuden ja kaupan varastotilaston toimialojen luokittelu perustuu TOL 2008:aan (Tilastokeskus, Helsinki 2008). Sen pohjalta muodostetaan tilaston julkaisutulos, jotka ovat:

- Teollisuus (TOL C)
- Metsäteollisuus (TOL 16–17)
- Kemianteollisuus (TOL 19–22)
- Sähkö- ja elektroniikkateollisuus (TOL 26–27)
- Muu teollisuus (TOL Muu C)
- Muu metalliteollisuus (TOL 24–30, pl. sähkö- ja elektroniikkateollisuus TOL 26–27)
- Autokauppa (TOL 45)
- Tukkukauppa (TOL 46)
- Vähittäiskauppa (TOL 47)
- Kauppa yhteensä (TOL G)

Tilastojen laadintaa ohjaa valtion tilastotoimen yleislaki, tilastolaki (280/2004). Tiedonantajilta kerätään vain ne välttämättömät tiedot, joita ei saada muualta. Tietoja julkaistaessa otetaan huomioon tietojen luottamuksellisuus; tuloksista ei voi päätellä yksittäisen yrityksen tietoja tai kehitystä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Teollisuuden ja kaupan varastotilaston laskenta perustuu harkinnanvaraiseen otokseen Suomessa toimivista teollisuuden ja kaupan toimialan yrityksistä. Otos poimitaan Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteristä teollisuuden (TOL 10–33) ja kaupan (TOL 45–47) toimialoille määriteltyjen yritysten joukosta. Otoksen muodostamisen lähtökohtana on valita otokseen liikevaihdolla mitattuna toimialansa merkittävimpiä yrityksiä, joiden liikevaihdon ja varastojen suhde kuvaa mahdollisimman hyvin koko toimialatason liikevaihdon ja varastojen suhdetta. Tilaston tuotannossa käytetään lisäksi yritysrekisteristä saatavia uusimpia yritysten liikevaihtotietoja sekä otoksesta saatavia vaihto-omaisuustietoja. Varastotilaston otoksessa on mukana noin 400 teollisuuden ja noin 300 kaupan toimialan yritystä.

Kaikkien tiedusteluneljänneksellä vastanneiden yritysten varastojen arvot summataan toimialoittain yhteen. Lisäksi lasketaan myös vastaavien yritysten vuosiliikevaihtojen summat. Näiden summien perusteella lasketaan otoksen varastoarvojen ja liikevaihdon välinen suhde. Tästä suhteesta saadaan tilastoitavan toimialan varastojen arvo kertomalla se koko toimialan vuosiliikevaihdolla. Korotus perustuu oletukseen,

jonka mukaan liikevaihdon ja varastojen suhde toimialan sisällä on vakio. Varastojen toimialoittaiset arvot lasketaan kaavalla $V = C * (a/b)$, jossa

V = koko toimialan tasolle korotettu varaston arvo,

a = otoksen toimialoittainen varaston arvo,

b = otoksen toimialoittainen liikevaihto ja

C = koko toimialan liikevaihto.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Varastotilaston kyselyyn valitaan toimialoittain riittävä määrä yrityksiä, joiden antamien tietojen pohjalta pystytään luotettavasti kuvaamaan teollisuuden ja kaupan toimialojen varastojen kehitystä. Tilaston laadinnassa luotettavuuteen pyritään perustietojen huolellisella tarkistamisella sekä otoksen ja yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastotiedostosta poimittujen yritysten liikevaihtotietojen vuosittaisella päivittämisellä.

Julkaistut tiedot voivat tarkentua aineiston täydentymisen tai edellisen neljänneksen tietojen korjaantumisen vuoksi, sillä aineisto täydentyy uusimman julkaisuneljänneksen lisäksi myös sitä edeltävän neljänneksen osalta. Keskimääräinen vastauskato tiedustelussa on noin 3 prosenttia.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla neljästi vuodessa ja ne ilmestyvät noin 50 päivän viiveellä kuvattavan neljänneksen viimeisestä päivästä.

Varastojen arvoja tiedustellaan tilastoitavan neljänneksen viimeisen päivän osalta (31.3, 30.6, 30.9, ja 31.12), jolla kuvataan kyseisen neljänneksen varastojen arvoa.

Tiedot tarkentuvat seuraavan neljänneksen tietojen julkistamisen yhteydessä. Otosta päivitetään vuosittain ja tarvittaessa tehdään vuoden sisällä y-tunnus- ja rakennemuutoskorjauksia.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Teollisuuden ja kaupan varastotilastosta julkaistaan neljännesvuosittain tuorein tilastotiedote. Tiedot julkaistaan myös internetissä tilaston omalla kotisivulla ja Tilastokeskuksen maksuttomassa tilastotietojen Statfin-tilastopalvelujärjestelmässä.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Teollisuuden varastotilastoa on julkaistu vuoden 1974 viimeisestä neljänneksestä alkaen. Tilaston tuottamisessa oli tuotantoteknisten syiden vuoksi katkos vuonna 1988. Tilastoa alettiin tuottaa uudestaan vuoden 1989 viimeisestä neljänneksestä alkaen. Vuosina 1993–1996 teollisuuden varastotilasto julkaistiin teollisuustuotannon volyyymi-indeksin yhteydessä. Vuosien 1997 ja 1998 välisenä aikana varastotilastoa ei julkaistu. Vuodesta 1999 alkaen varastotilasto on julkaistu ainoastaan internetissä.

Kaupan varastotilastoa julkaistiin vuoden 1978 loppupuolelta vuoden 1992 loppuun, jolloin Tilastokeskus lakkautti kaupan varastotilaston tuotannon. Tällöin tilastolle ei ollut riittävää kysyntää ja yritysten tiedonantorasitteen vähentämiseksi tehtiin päätös tilaston lakkauttamisesta. Vuonna 2001 tilaston tuotanto käynnistettiin uudelleen, jotta kansantalouden neljännesvuositilinpäädössä voitaisiin täyttää Euroopan Unionin tilastoviraston (Eurostat) ja Euroopan keskuspankin asettamat vaatimukset.

Vuoden 2004 viimeisestä neljänneksestä lähtien julkaistut teollisuuden ja kaupan varastotilaston tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiemmin julkaistuihin tietoihin nähden johtuen laskentamenetelmään tehdyistä muutoksista. Vuoden 2004 viimeisestä neljänneksestä alkaen on tilastotuotannossa käytetty yritys- ja toimipaikkarekisteristä poimittuja liikevaihtotietoja aiemmin käytettyjen tilinpäätöstilaston mukaisten liikevaihtotietojen sijaan.

Tilastokeskuksen internet-sivuilla olevissa taulukoissa on kaupan varastotilaston neljännesvuosittaiset tiedot TOL 2008 mukaisina alkaen vuoden 2005 ensimmäisestä neljänneksestä. TOL 2002 mukaiset tiedot ovat Tilastokeskuksen internet-sivuilla vuoden 2001 toisesta neljänneksestä vuoteen 2008.

Tilastokeskuksen internet-sivuilla olevissa taulukossa on teollisuuden varastotilaston neljännesvuosittaiset tiedot TOL 2008 mukaisina alkaen vuoden 2005 ensimmäisestä neljänneksestä. TOL 2002 mukaiset tiedot ovat Tilastokeskuksen internet-sivuilla vuodesta 1990 vuoteen 2008.

Tilastokeskus tuotti erillisjulkaisuuksina teollisuuden varastotilastoa ja kaupan varastotilastoa vuoden 2011 loppuun saakka. Tilastot yhdistettiin teollisuuden ja kaupan varastotilastoksi vuoden 2012 ensimmäisestä neljänneksestä 25.5.2012 alkaen. Tilastojen tietosisältö säilyi muuttumattomana.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Teollisuuden ja kaupan varastotilasto kuvaa varastojen arvoa kunkin vuosineljänneksen lopussa. Näin ollen se ei ole täysin vertailukelpoinen yritysten tilinpäätöstilaston vaihto-omaisuustietoon, joka kuvaa tilannetta tilikauden alussa ja lopussa.

Teollisuuden ja kaupan varastotilasto tuotetaan samoin menetelmin molempien toimialojen osalta. Toimialoittaiset tiedot ovat keskenään vertailukelpoisia sekä käsitteiden että tulosten osalta.

Lisätietoja

Salla Simola 09 1734 3308

Anja Lindqvist 09 1734 3492

Olli-Jussi Sonni 09 1734 2288

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

volyymi.indeksi@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Teollisuuden ja kaupan varastotilasto 2013, joulukuu. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2242-8941 (pdf)